

ע.ע.

פרוטוקול מס' 7/ב

מישיבת ועדת העבודה
שהתקיימה ביום שלישי, כ"ו בסבת תשי"ג (13.1.1953)
(בשעה 12.00)

חברי הוועדה:

ג ר כ ח ר :

- ה. בנגור - היו"ר
- ב. אבניאל
- א. וילנסקה
- ח. למדן
- א. סטנפ
- ר. שרי

מוזמנים:

ה' בר-ניב - היועץ המשפטי של משרד העבודה.
ה' גלס - מטעם משרד המשפטים.

ח כ ר ו :

- ע. גוברין
- ב. צ. הראל
- ד. בכתוני
- ט. גרידי
- פ. חמדאן
- ז' סברסקי
- ב. מינץ
- ס. קלמר
- א. שומסק
- א. תבורי

חוק עבודת הנוער, תשי"ג - 1952.

סדר-היום:

אנני פותח את הישיבה.

היו"ר ה. ברגר:

וועדת החינוך מבקשת שיסמעו את נציגיה בקשר לאחד הסעיפים שכבר עברנו עליו - הסעיף הדין בשעורי ערב, אנני מציע שנזמיןם,
(היו"ר סולח פתק לקרוא לנציגי ועדת החינוך)

יו"ר ועדת החינוך, חברת הכנסת שושנה פרסיץ, כותבת שנציגי ועדת החינוך אינם יכולים להופיע כעת בפנינו היות ומתקיים עתה דיון חשוב מאוד של הועדה, היא מבקשת לדחות את אישור החוק על ידינו לעוד זמן מה ולהזמיןם באחד הימים של השבוע הבא, אנו חשבנו שנגמור היום את הדיון בחוק, בקיפה זו של ועדת החינוך דוחה את סיום הדיון בחוק לשבוע ימים.

ה' בר-ניב: המנהל הכללי של משרד העבודה רוצה

להופיע בשבוע הבא בפני הועדה עם תקן ביצוע החוק, אנו הכיננו הערכה של מספר הצוער העובד ובקשר לכך הכיננו מספרים על הדרוש לנו לשם ביצוע החוק, אנו רוצים שהדבר הזה יהיה ידוע לוועדה, כל בטלב זה או אחר נרצה אולי גם את תמיכתה בוועדת הכספים, מכיון שממילא נרצה לגזור מזמנה של הועדה בשבוע הבא כדי להביא דו"ח על בעיות ביצוע החוק, אם תרצו תוכלו להזמין לאותה ישיבה גם את ב"כ ועדת החינוך.

ב, אבניאל: נתבקשתי ע"י הסתדרות העובדים הלאומיים

לדאוג ~~ל~~ שיוכלו להופיע בפני ועדה זו כדי להביא את הערותיהם לחוק עבודת הצוער.

הוחלט לקבוע את הישיבה הבאה של הועדה ביום רביעי, 21.1.53. להזמין את נציגי ועדת החינוך של הכנסת לשעה 9,00, את מנהל משרד העבודה כשעה 9,30 ואת נציגי הסתדרות העובדים הלאומיים כשעה 10,30.

ה' בר-ניב: הבטחתי אתמול להביא בפני הועדה את

הנוסח בענין החופשה השנתית, ובכך, הפרק החמישי שכותרתו עכשיו "שעות העבודה והמנוחה" כותרתו תהיה: "שעות העבודה והמנוחה וחופשה שנתית", באותו פרק אחרי סעיף 26 יבוא סעיף 27 שישא את הכותרת: "חופשה שנתית", והסעיף הוא: "לגבי נער יבואו בסעיף 3 (א) לחוק החופשה השנתית תש"א - 1951 המלים: "אורך החופשה הוא 18 יום לכל שנת עבודה אצל מעביד אחד או במקום עבודה אחד" במקום המלים: "אורך החופשה הוא 14 יום לכל שנת עבודה אצל מעביד אחד או במקום עבודה אחד".

א, וילנסקה: מכיון שלא נוכחתי בישיבה האחרונה,

ברצוני להביא את ההסתייגויות הבאות:

בקשר לסעיף 29 (ב), אנו מבקשים למחוק את מלים: "ובארגונים אחרים של צוער עובד לפי החלטת שר העבודה".

ועדת העבודה

13.1.53

בקשר לחופשה השנתית, אנו מציעים את הסעיף הבא: "החופשה השנתית לנוער עובד תהיה בשנה הראשונה 21 יום ובכל שנה עבודה נוספת תוספת של שני ימים. 21 יום סיסמי החופשה יבלה הנער בכית הנראה על חשבון מעבידו".

ב. אבניאל:

האם החוק הזה חל גם על עובדים בעבודה חקלאית?

ה' בר-ניב:

כן.

ב. אבניאל:

גם על העובדים בקיבוץ?

ה' בר-ניב:

החוק הזה אינו רואה עבודה במסך החקלאי של האדירים כעבודה שהחוק מתערב בה. זה

נובע מסעיף הפירושים.

ב. אבניאל:

אם כן, אציע - ואני מבקש לרשום זאת כהסתמכות - להוסיף סעיף אשר יגדיר, כי כל נער עובד שעבודו היא קבועה, אם אצל חקלאי במסך פרטי או במסך קיבוצי, החוק הזה יחול עליו, גם אם הוא חבר הקיבוץ.

הי"ר ה. כרגר:

אנו ממשיכים את הדיון בחוק. אנו עומדים בסעיף 35.

35. נער הרוכל בניגוד לחוק זה או שלא בהתאם לתקנות או להיתר שביתן לפיו - דינו כדין אדם שהוא לסטה מגיל 16 ונמצא עושה אחד המעשים המפורטים בסעיף 16(1) (א) לפקודת העבריינים הצעירים, 1937.

ה' בר-ניב:

נתקלנו בכעיה זו בקשר עם ביצוע החוק. לא רצינו לנהוג בנער הרוכל כאל עברייני רגיל. לגבי נער הרוכל במסד מסויים, טיפלנו בדבר בסעיף 34. בנער העושה זאת כתוצאה מלחץ הוריו, נטפל. בסעיף 36. לגבי נער חבר מכתו ורוכל בניגוד לרצון הוריו, מצאנו שהדרך המרינה ביותר היא להכניסו לאותה קטגוריה של החוק משנת 1937, אשר לפיו הוא עובר לסלפול רשויות המבחן.

35. (א) עסק נער ברוכלות או הועבר נער, שלא על ידי הוריו,

בניגוד להוראות הפרק השני או הפרק השלישי, דין כל אחד מהוריו קנס עד חמישים לירות אם לא הוכיח אחד מני אלה:

(1) שהעבירה נעברה שלא בידיעתם;

(2) שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח שהוראות הפרק השני והפרק השלישי יקוימו לגבי אותו נער.

(ב) על אף האמור בסעיף 3 לפקודת העדויות, ראוי נער

וגם חייב להעיד בתביעה על פי סעיף זה נגד הוריו.

לקחנו רק שני דברים שבהם יכולים

לראות את הקשר בין עבודת הנער ובין ההורים. ההורים אינם אחראים למספר השעות שהנער עבד, כי הם אינם זולטים בזה; הם אינם אחראים לכך אם הנער עבד בתוך המפעל בעבודה אסורה, כי הם אינם זולטים בכך; הם גם אינם אחראים לכך אם הנער עבד בלילה אחרי השעה המותרת, כי

13.1.53

הם אינם שולטים בזה, אולם אם נער למטה מגיל העבודה בכל זאת עבד, או אם נער עובד לא עבד בכלל בדיקה רפואית, אם ההורים ידעו על כך ולא עשו מה שביכולתם כדי למנוע זאת - הרי האשמה חלה עליהם והעונש הוא כמובן רק קנס.

סעיף קטן (ב) מטפל בשאלה, מה לעשות

במקרה שנער רכל בניגוד לחוק, העדות הסקיליה: שיטנה במקרה זה היא, שהנער מספר כי הוריו לחצו עליו עד כדי כך שהיה חייב לעזוב את הבית. לפי החוק הכללי אין הנער יכול להעיד נגד הוריו, ובמקרה זה זוהי העדות היחידה. בקריאה הראשונה על החוק נאמחה בכנסת ביקורת נגד טעיף-קטן (ב). שקלנו זאת מחדש והבאנו בוסח אחר שהוא אמנה מבטיח קטרון למקרים המכרחיים, אך אינו נראה כל כך פוגע. אנו מציעים לנסח את הטעיף כדלקטן: "הוראות טעיף 3 לפקודת העדויות בדבר עדות בן או בת אינן חלות על עדות בתביעה לפי טעיף זה, אך לא יעיד נער נגד הוריו, אלא בהסכמת השופט ובדלתיים סגורות". הדגש הוא על כך, שהעדות היא בהסכמת השופט ובדלתיים סגורות.

37" חברה, אגודה שיתופית או כל חבר בני אדם אחר, שהעבידו

נער בניגוד לחוק זה או שלא בהתאם לתקנות או להיתר שניתנו לפיו, רואים כאחראים לעבירה גם כל חבר הבהלה, מנהל, שותף או פקיד של אותו חבר ואפשר להביאו לדין ולהעבישו כאילו עבד הוא את העבירה, אם לא הוכיח אחד משני אלה: -

(1) שהעבירה נעברה שלא בידיעתו;

(2) שנקט בכל האמצעים הנאותים כדי להבטיח שיקוימו הוראות חוק זה.

זהו סעיף סטנדרטי הבא למקרים שנותן

העבודה היא חברה גדולה. טעיף זה מטיל אחריות בוספת סלבד האחראי במישרין.

38" (א) תמצית מהריסום בטפר התושבים לפי פקודת מרסם

התושבים, תש"ט - 1949 (8) בדבר גילן של אדם; או אישור משרד הריסום המעיד עלפי הפקודה האמורה גמטרה הודעה למשרד הריסום שאיש נולד בתאריך פלוני - ישמשו ראיה לגילו של אדם בכל תביעה על פי חוק זה, אלא אם הוכח על פי תעודת לידה שהאדם נולד בתאריך אחר.

(ב) נמצא נער במקום שבו נעשית עבודה או פועלות מכונות, רואים את הנער כעובד באותו מקום ובאותה שעה, אלא אם הוכח ההיפך.

בסעיף-קטן (א) באים רק ליצור

פרוזופציה של גיל, הראשונה הוא ריסום התושבים. אם יב יוכיחו על פי תעודת לידה גיל אחר, המפקח יקבל זאת.

אשר לסעיף-קטן (ב), העובדה שהנער

נמצא במקום שבו נעשית הפעולה, היא הנחה לכאורה שהוא עבד, אלא אם כן יוכיח נותן העבודה שלא עבד. הרבה יותר קל לנותן העבודה להוכיח שהנער לא עבד מאשר למפקח העבודה: שהנער למעשה עבד.

39" סופט שלום הוא המוטמך לדון בכל תביעה על פי חוק זה ורשאי הוא להטיל את הענינים שבטענינים 33 ו-35."

טעין זה בא היות ומכוח הקנט לפי חוק זה עולה על סמכותו של סופט שלום.

40" לענין חוק זה דין נער המועבר על ידי המדינה כדין נער המועבר על ידי כל מעביד אחר.

41 (א) שר העבודה מסונה על ביצוע חוק זה הוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
(ב) שר העבודה לא יתקין תקנות, להוציא תקנות על פי הטענינים 10, 30 ו-31, אלא לאחר התיעצות עם המועצה לעניני נוער עובד המוקמת על פי טעין 30."

נציגי הועד הפועל של הסתדרות העובדים ביקשו אתמול שיתקינו את התקנות בדבר עבודות אסורות מידעם פרטום החוק בקשר לכך אני יכול להודיע: התקנות הללו לא תותקנה מיד עם פרטום החוק, כי הוא יתפרסם תוך 14 יום לאחר אישורו ע"י הכנסת. היות והחוק יקבל תוקף, לפי בקשתנו, רק לאחר 3 חדשים, שלשה חדשים אלה מיועדים להכנות הביצוע, להתקנת תקנות, הדפסת פנקסי עבודה וכו'. אני יכול להבטיחכם בשם המשרד, שהחוק לא יכנס לתקפו לפני שתיקבענה התקנות בדבר עבודות אסורות.

ח. למדין: אם כן, אפשר לכתוב בחוק: התקנות תפורטנה עם היכנס החוק לתקפו.

ה' בר-ניב: לא כל התקנות, אנו מתחייבים לעוד לפני ששחוק יכנס לתקפו תותקנה אותן התקנות ההכרחיות להפעלת החוק, בעיקר במידה שמדובר בקביעת עבודות אסורות על פי טעין 6.

42" (א) שר העבודה רשאי להעביר לאחר את סמכויותיו לפי הטענינים 10, 30 ו-31, אלא לאחר התיעצות עם המועצה לעניני נוער עובד המוקמת על פי טעין 30.
(ב) הודעה על העברת סמכויות מפורטת, ברשומות.

43. חוק טעות עבודה ומנוחה, תשי"א - 1951 - לא יחול על העבדת נער.

44. פקודת העבדת ילדים ונערים, 1945, והתקנות שהותקנו על פיה - בטלות.

45. תוקפו של חוק זה הוא מיום (ששה חדשים אחרי שנתקבל בכנסת."

אנו נבקש שהחוק הזה יכנס לתקפו ב-1 לאוקטובר 1953 יחד עם חוק החניכות.

א. וילנסקה: אני מציעה לקבוע, שתוקפו של חוק זה הוא יום לאחר שנתקבל בכנסת.

ע.ע.

שערי העבודה
13,108

אני מקבלת את הצעת משרד העבודה בקשר
לתקפו של החוק, פרט לסעיף הדן בחופשה
השנתית.

ה. למדן:

ה' בר. ציב:
היות וחוק החופשה השנתית מדבר על מושגים
של שנת עבודה, ולפי חוק זה שנת העבודה
מתחילה ב-1 באפריל, גראה לי שאפשר לקבוע את תקפו של הסעיף הדן בחופשה
השנתית מה-1 באפריל.
ברצוני לסוור לידיעת הוועדה שעם אישור
החוק הזה, תרון הממשלה בהצטרפות לשורה של אמנות עבודה בינלאומיות.

ה. למדן:
בקשר להתקנת תקנות בדבר עבודות אסורות,
אני מציעה שכאשר יו"ר הוועדה יביא את
החוק בפני הכנסת, יודיע שבמסרה הודעה מטעם משרד העבודה, כי תקנות אלו
תוקנה ביחד עם היכנס החוק לתקפו.

(היישבה גבעלה בטעח 13.30)